

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 2/ 15. oktober 2017

Aktivna jesen

Spoštovani,

polni pričakovanja smo se podali v letošnje šolsko leto. V tem Ekošolskem listu na kratko povzemamo vsebine letošnjih projektov, več o njih pa najdete na spletni strani. Začeli smo zelo intenzivno, saj je organizacija konference koordinatorjev programa Ekošola zelo zahtevna, še zlasti zato, ker smo jo letos izvedli prej in v drugem kraju. Naš trud pa je poplačan, saj ste v anketi izrazili zadovoljstvo tako z organizacijo kot z vsebino konference. Veseli nas, da ste navedli tudi, kaj vam je bilo posebej všeč in kaj bi morali spremeniti. Vsako leto potrdite, da so predstavitve dobrih praks eden najkoristnejših delov konference. Tudi okrogla miza vas je navdušila, zato bomo mednarodnemu sodelovanju namenjali več pozornosti. Večino je izjemno navdihnili tudi predavanje Moč skupnega sodelovanja. Med odmori smo podelili nagrade za sedem projektov v skupni vrednosti 6000 evrov.

Hvala vsem, ki ste v anketi po konferenci podali pohvale, kritiko in predloge. Vsi so pomembna osnova, da bomo v prihodnje razmišljali, kako zasnovati in izvesti naše nacionalne in regionalne dogodke. Večino med njimi pripravljamo v obliki delavnic, ki koristijo za lažje izvajanje aktivnosti. Pri nekaterih projektih vas skupaj s partnerji še dodatno spodbujamo za sodelovanje, zato vas vabimo, da si pozorno preberete oktobrski novičnik.

Vsebina:

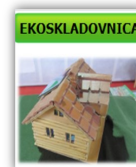
Konferenca koordinatorjev 2, 3

Projekti 2017—2018
Odgovorno s hrano 4,5
MVSE, Mladi poročevalci
Šolska VRtilnica

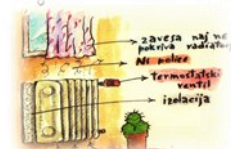

Misija: ZELENI KORAKI 6,7
Biotična raznovrstnost
Hrana ni za tjavendan
EKOSKLADovnica

E Eko sklad
Slovenski okoljski javni sklad
Eco Fund
Slovenian Environmental Public Fund

Eko sklad in ENVSVET 8
Mednarodna konferenca
Odgovorno s hrano

BREZPLAČNO
ENERGETSKO
ENVSVET SVETOVANJE

ODGOVORNO S HRANO!

KOLENDAR DOGODKOV:

24. oktober	<u>Mednarodna konferenca Odgovorno s hrano.</u>
Prosvetni dom Artiče
8. november	<u>Srečanje koordinatorjev srednjih šol</u>
programa Ekošola, Gimnazija
Jožeta Plečnika Ljubljana
17. november	<u>Tradicionalni slovenski zajtrk</u>
18. – 26. november	<u>Evropski teden zmanjševanja količin odpadkov</u>

S konference koordinatorjev

Združili smo moči, delili smo si prevoz

Konferenca koordinatorjev je potekala v tednu mobilnosti in vse prijavljene smo povabili, da upoštevate čim več trajnostnih vidikov in se dogovorite tudi za skupen prevoz. Anketo je izpolnilo 159 udeleženk in udeležencev konference. Rezultatov smo se razveselili, saj je 141 udeležencev odgovorilo, da so prišli s skupnim prevozom. Od udeležencev, ki so izpolnili anketo, se jih je 69 pripeljalo s sopotnikom, 33 voznikov je imelo zasedene vse sedeže v avtomobilu, 24 udeležencev pa se je za prevoz dogovorilo posebej. Izmed izpolnjenih anket smo izžrebali dvajset udeležencev, ki bodo po pošti prejeli simbolično darilo. Preverite, ali ste med njimi! ([seznam na povezavi](#))

Dobitniki zelenih zastav za šolsko leto 2016–2017

Mednarodni okoljski znak zelena zastava je znak izpolnjevanja kriterijev programa Ekošola. Zelene zastave plapolajo v več kot 51.000 ustanovah v 68 državah po vsem svetu. V šolskem letu 2016–2017 se je veliki družini programa Ekošola pridružilo šest ustanov:

1. Javni zavod Vrtec Zreče
2. OŠ 27. Julij Kamnik
3. OŠ Franceta Bevka Tolmin
4. OŠ Livada Ljubljana
5. OŠ Stopiče – Vrtec Stopiče
6. ŠC Celje – SŠ za strojništvo, mehatroniko in medije

Na konferenci koordinatorjev programa Ekošola v Laškem sta jih slavnostno podelila državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Tanja Strniša in nacionalni koordinator programa Ekošola mag. Gregor Cerar.

Primeri dobrih praks navdih za nove zamisli

Osemnajst ustanov je v dvorani Gala predstavilo enaindvajset izbranih dobrih praks iz preteklega šolskega leta o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virih energije, recikliranju odpadkov in izdelavi novih izdelkov, odpadnih materialih, biotski raznovrstnosti, vodi, medvrstniških odnosih in odgovornem ravnanju s hrano. S primeri dobrih praks smo želeli omogočiti koordinatorjem, da pridobite vpogled v vsebine in način izvajanja aktivnosti v drugih ustanovah. Predstavitve so iz leta v leto bolj zanimive, kar se odraža v zadovoljstvu avtorjev predstavitev in udeležencev.

Okrogla miza: Kako z mladimi o okolju in z okoljem v Sloveniji in drugih državah?

Zelo zanimiv del konference je bila okrogla miza, na kateri smo obravnavali izzive okoljske vzgoje in izobraževanja v Sloveniji, na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini ter Srbiji. Nacionalni koordinatorji in predstavniki programov Ekošola in Mladi poročevalci za okolje iz drugih držav so predstavili svoj pristop, rezultate in način dela z mladimi pri ozaveščanju otrok in mladih. Govorili so o tem, kako širiti meje, kako zbuditi zanimanje, in se strinjali – najpomembnejše je prisluhniti, se prilagoditi in jim omogočiti razvoj v več smeri. Mladi se odzivajo, a je treba aktivnosti prilagoditi njihovemu načinu življenja. Ta je po eni strani čedalje bolj digitaliziran, po drugi strani pa si prizadevamo, da bi otroci in mladi z vsemi čutili spoznavali naravo in okolje.

Podelili smo 262 nagrad za sedem projektov v skupni vrednosti 6000 evrov!

Med odmori konference smo podelili priznanja in nagrade za projekte, zaključene v šolskem letu 2016–2017: Šolska VRTilnica, Zelene kocke, Ekobranje za ekoživljenje z likovnim natečajem Energija, Trajnostna mobilnost, Znanje o gozdovih (LEAF), Biotska raznovrstnost in Mladi poročevalci. Na odru se je zvrstilo kar 200 predstavnikov zmagovalnih ustanov.

Ekoportal in program dela za šolsko leto 2017–2018

V novembru bomo vzpostavili nov Ekoportal, s katerim bomo nadomestili dosedanjo Ekoaplikacijo. Novi Ekoportal temelji na sedmih korakih programa Ekošola, ki je temeljno orodje vsake ustanove.

Javno dostopni del Ekoportala bo vključeval vsebine programa Ekošola na splošno ter omogočil vpogled v Ekoskladovnico – podatkovno zbirko dobrih praks. Zbirka bo pripravljena tako, da bo projekte mogoče iskati in pregledovati po posameznih aktivnostih in temah. Tako gradimo zakladnico znanja in primerov, ki so doslej pogosto ostajali med »štirimi stenami« posamezne ustanove.

Projekti 2017–2018

Odgovorno s hrano tudi v letošnjem šolskem letu

Tudi v šolskem letu 2017–2018 nadaljujemo z delom pri mednarodnem projektu Odgovorno s hrano (We Eat Responsibly). Vsebine in literatura ostajajo enaki kot v preteklem šolskem letu. Vse vrtce in šole, ki sodelujejo pri tem projektu, vabimo na mednarodno konferenco Odgovorno s hrano, ki bo 24. oktobra v

Prosvetnem domu Artiče. Vabljeni, da se predstavite na stojnicah in s primeri dobrih praks (program Konference je objavljen na [povezavi](#)).

Mladi v svetu energije – letos vabljeni tudi vrtci

Ustvarjajte na temo energije in energetike! Raziskujte, napnite možgančke in se poigrajte z zamislili.

Električna energija je resnično »kul«, saj poganja vse naše elektronske naprave, omogoča, da se učimo in širimo obzorja s pomočjo računalnika, televizije in telefona.

Nagradni natečaj v šolskem letu 2017-2018 je razpisan za tri starostne skupine:

Skupina	Starost	Tehnika (vrsta izdelka)	Razpisane teme
MALČKI	Vrtci, od 1. do 3. razreda OŠ	Slikanica/risbica/ kolaž	Kako je električna energija spremenila naše življenje?
GLAVCE	Od 4. do - 9. razreda OŠ	Maketa elektrarne oz. njeni posamezni deli	Kako nastane energija v elektrarnah?
RAZISKOVALCI	8. in 9. razred OŠ, srednja šola	Serija fotografij/video/članek	Pridobivanje električne energije in delež proizvodnje iz različnih vrst elektrarn v Sloveniji Delovanje elektrarn in izpusti toplogrednih plinov Oskrba z električno energijo iz posameznih vrst elektrarn (zanesljivost oskrbe)

Vaše izdelke oz. njihove fotografije skupaj z obrazcem pošljite najpozneje **do petka, 27. aprila 2018**, na elektronski naslov: info@ekosola.si ali po pošti na naslov: Program Ekošola, Zavrti 2, 1234 Mengeš, s pripisom MVSE. Več o razpisanih vsebinah na [povezavi](#).

Mladi poročevalci za okolje—v prvem ciklu o energiji

Vabimo mlade novinarke in novinarje, da skozi pisne, fotografske in videoprispevke predstavitev svoj odnos do okolja, okoljskih težav, izzivov, dobrih praks, projektov na vaših ustanovah ali v vašem kraju.

Pisni, fotografski in videoprispevki/pet tematskih ciklov/tri starostne kategorije

Pri pisnih izdelkih nadaljujemo sodelovanje s časopisno hišo Delo. Najboljši pisni izdelki vsakega cikla bodo objavljene v rubriki Zeleno Delo, ki izhaja ob petkih, ter na spletni strani www.delo.si. Ob koncu vsakega natečajnega obdobja pa bodo med vsemi objavljenimi prispevki trije najboljši še dodatno nagrajeni. Letos bomo več pozornosti namenili fotografskim in videoprispevkom. Načrtujemo tudi delavnice, na katerih vam bomo predstavili novinarski pristop in način dela.

Skozi vse leto lahko pripravljate prispevke v petih tematskih ciklih:

Teme	Rok za oddajanje prispevkov
Energija (npr. viri energije, URE, OVE)	10. 11. 2017
Odpadki (npr. ravnanje z odpadki, krožno gospodarstvo)	10. 1. 2018
Hrana (npr. odgovorno s hrano, hrana in potrošništvo, zavržena hrana)	
Trajnostna mobilnost (npr. javni promet v domačem kraju, kolesarske steze, teden mobilnosti)	9. 3. 2018
Zdrav življenjski slog (npr. gibanje, pozitivno razmišljanje)	
Biotska raznovrstnost (npr. invazivne rastline)	10. 5. 2018
Voda (npr. energija in voda, poraba vode)	20. 6. 2018

Upoštevajte navodila za oddajanje prispevkov

Prosimo, da pri oddajanju prispevkov dosledno upoštevate:

- da gre za novinarsko poročanje in način podajanja vsebine, zato sledite smernicam za posamezni žanr in tehniko,
- da navedete naslednje podatke:
 - tehniko (pisni, fotografski, videoprispevek)
 - starostno skupino,
 - temo,
 - ime ustanove,
 - ime in priimek avtorja,
 - ime in priimek mentorja,
 - e-naslov mentorja (ali avtorja, če oddaja prispevek sam),
- za pisne prispevke dodatno navedite žanr in dodajte fotografije v ločenih datotekah .jpg, ki so ustrezne kakovosti za objavo v časopisu.

Naslov za pošiljanje: info@ekosola.si.

Najboljši prispevki na mednarodno tekmovanje

Izmed prispevkov bomo izbrali tudi nacionalne zmagovalce, ki bodo predstavljali slovenske Mlade poročevalce v mednarodni konkurenci.

Rok za oddajanje prispevkov za mednarodno tekmovanje je konec marca 2018 – tisti torej, ki boste pripravljali prispevke iz treh zadnjih tematskih ciklov in želite, da jih ocenimo za morebitno mednarodno sodelovanje, te prispevke pošljite do konca marca. Novinarsko poročanje in prispevke! Več o razpisanih vsebinah na [povezavi](#).

Prispevke ocenjujemo v treh starostnih skupinah:

1. od 11 do 14 let,
2. od 15 do 18 let in
3. od 18 do 21 let.

Šolska VRTilnica – šolski vrt kot učilnica v naravi

Šolski vrt odpira veliko možnosti za učenje in izvajanje aktivnosti med rednim poukom, poukom v naravi, koristnim preživljanjem prostega časa ter za pridobivanje novega znanja v zdravem okolju.

Šolski vrt je zanimiv in praktičen način za postopno uvajanje najmlajših v okoljsko vzgojo in izobraževanje. Z njimi lahko povežemo učence z naravo, ki je glavni vir njihove prehrane, jih naučimo osnov vrtnarjenja ter spodbujamo vrtnarsko znanje in spretnosti.

Paket semen

Vsem ustanovam, ki boste sodelovale pri projektu Šolska VRTilnica, bo Semenarna Ljubljana pripravila pakete semen za klasičen vrt, za visoko gredo in urbani vrt. Na spletni povezavi <https://www.1ka.si/a/137797> smo pripravili anketo, v katero vpišete, kateri paket semen želite prejeti in sejati spomladi. **Anketo izpolnite najpozneje do 31. decembra 2017.**

NOVO: Kartica zaupanja

Vsem sodelujočim pri projektu Šolska VRTilnica bo Semenarna Ljubljana pripravila kartico ugodnosti, ki jo boste prejeli na ime ustanove in s katero boste ob nakupu njihovih izdelkov prejeli 10-odstotni popust.

Misija: ZELENI KORAKI

Z izbiro prevoznega sredstva v vsakdanjem življenju vplivamo na naše okolje, zdravje in kakovost življenja. Kljub sodobnemu načinu življenja lahko poskrbimo za okolju in zdravju prijaznejše načine prevoza. To so hoja, kolesarjenje, izbira javnega prevoza, vožnja s skirojem in podobno, čedalje več pa je tudi električnih avtomobilov.

Vabimo mentorje in otroke, da oblikujete različne starostne skupine in se lotite izzivov, ki jih prinašajo sodobni promet ter povezani temi varnost v prometu in zdrav življenjski slog. Vabimo vas, da zasnujete svoj dan trajnostne mobilnosti ali celo poseben teden trajnostne mobilnosti – sodelujte z občino, društvi, policisti in drugimi. Predlagane aktivnosti po posameznih starostnih skupinah so objavljene na [povezavi](#).

Nagradni natečaj po starostnih skupinah in sklopih:

Vrtci, od 1. do 3. razreda	Likovni izdelek (risbe, makete, posterji, risanje s kreda na tla) na temo čim bolj okolju prijaznih prevoznih sredstev ter ponazoritev svoje vloge na tej poti (lahko več učencev na eni sliki ali maketi)
Od 4. do 6. razreda, od 7. do 9. razreda	Foto kolaž, strip, video, predstavitev/razstava na šoli ali v domačem kraju Prikaz izbrane poti: dom–trgovina, dom–šola, dom–drug javni objekt z dvema različnima prevoznima sredstvom prikaz trajnostnih elementov poti ali parkirišča
SŠ in fakulteta	Foto kolaž, strip, video, predstavitev/razstava na šoli, akcija na družbenih omrežjih, v domačem kraju Prikaz izbrane poti: dom–trgovina, dom–šola, dom–drug javni objekt z dvema različnima prevoznima sredstvom prikaz trajnostnih elementov poti ali parkirišča Raziskovalna naloga (možnost individualnega dogovora za raziskovalne naloge)

Izdelke posredujte do vključno 31. marca 2018 na naslov: DOVES-Program Ekošola, Zavrti 2, 1234 Mengeš, s pripisom Likovni natečaj: »Misija: Zeleni koraki«.

Biotska raznovrstnost: mednarodni Veliki lov na rastline se nadaljuje

Projekt Veliki lov na rastline je osredinjen na raziskovanje **biotske raznovrstnosti** s posebnim poudarkom na **rastlinah** in z **njimi povezanimi vrstami**. Namenjen je otrokom od 5. do 11. leta starosti. V projekt se **vkjučite s prijavnico, ki jo pošljete do 23. oktobra 2017** na elektronski naslov: usenik.tina5@gmail.com.

Projekt se izvaja po petih korakih:

1. registracija (s prijavnico),
2. pregled (kratke ankete, obrazci za vrednotenje in navodila so na povezavi, rezultate anket oddate do 1. 12. 2017),
3. ukrep (izdelava zemljevida habitata, izvedba dejavnosti),
4. spremljanje in vrednotenje (zemljevid habitata z novimi vrstami, ponovitev anket) in
5. kratko poročilo.

Več o razpisanih vsebinah in gradivih na [povezavi](#).

RAZISKOVALCI BIOTSKE RAZNOVRSTNOSTI

Star papir zbiram, prijatelja podpiram

STAR PAPIR
ZBIRAM,
PRIJATELJA
PODPIRAM

Humanitarno-izobraževalni projekt je namenjen zbiranju starega papirja, s čimer mladi pomagajo svojim vrstnikom ter tako izražajo socialni čut, solidarnost in dobrotelost. Zbiranje poteka skozi vse leto. V projekt se vključite s [PRIJAVNICO](#), ki jo pošljete na info@ekosola.si. Posredovali jo bomo družbi Dinos, d. d., ki bo poskrbela, da boste do napovedanega datuma brezplačno prejeli zabojnik za zbiranje odpadnega papirja in da ga bodo po končanem zbiranju tudi odpeljali.

Z organiziranim zbiranjem starega papirja boste svoji **ustanovi zagotovili prihodke od prodaje starega papirja (90 %), Fundaciji PISMO SRCA pa sredstva za štipendije mladih (10 %)**. Vsaka sodelujoča šola, ki bo v okviru tega projekta v šolskem letu 2017–2018 zbirala star papir, lahko za šolsko leto 2018–2019 predlaga svojega kandidata za štipendiranje. Več o razpisanih vsebinah na [povezavi](#).

Hrana ni za tjavendan z novostmi

Že četrto leto zapored vas vabimo, da se nam pridružite z aktivnostmi za zmanjševanje količine zavržene hrane. Projekt znova nadgrajujemo, novosti letošnjega projekta so:

- posebna kategorija za **ustanove s prilagojenim programom**,
- vabimo **pet pilotnih ustanov**, s katerimi bomo tesneje sodelovali in jim pomagali pri izvedbi projekta,
- z izbranimi ustanovami bomo organizirali **predavanja za starše**,
- za uspešno izveden projekt bomo **nagradili tudi mentorje zmagovalnih šol**,
- **posebne nagrade** bodo deležni tudi ustvarjalci za **najboljše Kuhle in Kuhline zgodbe**.

Dinamika projekta ostaja ista. Za mentorje bomo organizirali eno delavnico na temo projekta in zmanjševanja količin zavržene hrane. Več informacij na [povezavi](#). K sodelovanju še posebej vabimo **ustanove, ki so v prejšnjih letih že sodelovale**, saj lahko svoje dosedanje aktivnosti nadaljujete tudi to leto. Tako bodo vaši predlogi v praksi zares zaživel in imeli pozitivne dolgoročne učinke.

Nagradni natečaj Reciklirana kuharija

V okviru projekta »Hrana ni za tjavendan« bomo izvedli nagradni natečaj »Reciklirana kuharija«, kjer bodo otroci, učenci in dijaki raziskovali inovativne načine ponovne uporabe živil in zbirali recepte svojih babic, v katerih so uporabile preostanek živil ali obrokov.

Nagradni natečaj Kuhlina zgodba

Udeleženci nagradnega natečaja prejmete veliko kuhalnico, iz katere boste oblikovali svojo lutko gospe Kuhle. Poleg fotografije vaše kuhle nam pošljite kratko zgodbo. Udeleženci nagradnega natečaja prejmete veliko kuhalnico, iz katere boste oblikovali svojo lutko gospe Kuhle. Poleg fotografije vaše kuhle nam pošljite kratko zgodbo.

Dan brez zavržene hrane

Vabimo vas, da v ustanovah načrtujete in izvedete Dan brez zavržene hrane (npr. na Tradicionalni slovenski zajtrk izvedete dejavnosti, ki bodo usmerjene k raziskovanju problematike zavržene hrane, načrtovanju jedilnika, izdelavi koledarja sezonskih živil/jedi, pozivu vseh otrok/učencev/dijakov, da se boste s skupnimi močmi potrudili, da na ta dan ne zavržete hrane ...).

NAUČIMO SE ODGOVORNEGA RAVNANJA S HRANO!

Delavnica za mentorje projekta

V decembru bo izvedena delavnica za mentorje projekta, na kateri bodo predstavljene letošnje novosti projekta, izmenjane dobre prakse, krajše predavanja in delavnica. Več o razpisanih vsebinah na [povezavi](#).

EKOSKLADOVNICA – primeri dobre prakse URE in OVE

Zaživela je Ekoskladovnica, v kateri so objavljeni primeri dobre prakse na področju učinkovite rabe energije (URE) in obnovljivih virov energije (OVE). V njej so trenutno na voljo vsebine na temo energije, vključno z gradivi, ki pomagajo pri poučevanju in razumevanju energije, varčevanju z energijo, ter nasveti za URE.

Energetska učinkovitost je veliko več kot le varčevanje z energijo. Varčevanje namreč prepogosto povezujemo z zmanjševanjem udobja, kar ne drži. Ukrepi za izboljšanje energetske učinkovitosti so usmerjeni k izboljševanju zanesljivosti oskrbe z energijo, zagotavljanju čistega okolja, izboljševanju življenjskega standarda in ustvarjanju novih delovnih mest. Več o objavljenih vsebinah na [povezavi](#).

Od jeseni letos bodo energetske svetovalne mreže ENSVET v vrtcih in šolah izvajali delavnice na temo učinkovite rabe in obnovljivih virov energije (URE in OVE).

Eko sklad občanom pri odločanju za naložbo in izpolnjevanju vloge za Eko sklad ponuja brezplačno energetske svetovanje, ki ga izvajajo usposobljeni svetovalci v državni mreži ENSVET v občinskih svetovalnih pisarnah po celi Sloveniji. Kontaktni podatki so dosegljivi na spletni strani www.ensvet.si ali na brezplačni telefonski številki **080 1669**.

V lanskem šolskem letu se je mreža ENSVET povezala s programom Ekošola. Predstavila se je na srečanju ekovrtecev v Velenju, na regijskih ter na nacionalnem srečanju ekošol v Laškem. Nekaj energetskih svetovalcev je že v maju obiskalo ekošole in izvedlo delavnice oziroma predavanja za učence na temo URE in OVE ter trajnostne mobilnosti, za novo šolsko leto pa so oblikovali posebne sklope predavanj in delavnic za drugo starostno obdobje vrtčevskih otrok, vse tri triade osnovnošolskih otrok ter za dijake srednjih šol. Tako lahko energetski svetovalec na pobudo ekošole ali ekovrteca pripravi delavnico ali predavanje in jo približno v 1 šolski uri oziroma po dogovoru tudi izvede. Za kontakt z najbližjim svetovalcem se je potrebno obrniti na nacionalnega koordinatorja programa Ekošola.

Eko sklad dodeljuje nepovratne finančne spodbude in kredite za rabo obnovljivih virov energije, večjo energijsko učinkovitost stavb, električna vozila ter različne ukrepe na področju varstva voda, učinkovite rabe vode ter ravnanja z odpadki. Sredstva za spodbude Eko sklada so v zadnjem obdobju zagotovljena v zadostni meri, tako da se dodeljujejo brez prekinitve in sredstev med letom ne zmanjkuje. Za jesen 2017 na Eko skladu med drugim pripravljajo nov javni poziv za dodeljevanje nepovratnih sredstev za električna vozila, ki bo vključeval tudi kolesa z motorjem in mope, prihajajo pa tudi spodbude za zamenjave starih plinskih kotlov z novimi plinskimi kondenzacijskimi kotli.

Napovedujemo

Tradicionalni slovenski zajtrk: 17. novembra 2017

Vseslovenski projekt Tradicionalni slovenski zajtrk je namenjen lokalni samooskrbi, domači pridelavi in predelavi hrane. Posebna pozornost je namenjena gibanju in ohranjanju čistega okolja, kar lahko izvedete v obliki naravoslovnega dneva oziroma dneva dejavnosti na temo zdrave prehrane, kmetijstva in čebelarstva. Stroške nakupa živil za izvedbo projekta bo povrnilo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Več na [povezavi](#).

Evropski teden zmanjševanja odpadkov: od 18. do 26. novembra 2017

Projekt si prizadeva spodbujati preprečevanje nastajanja odpadkov. Letošnja tema je ponovna uporaba predmetov. Projekt se izvaja od leta 2009 in ga izvajajo v 28 državah po Evropi. V Sloveniji je koordinatorica aktivnosti v sklopu ETZO Zbornica komunalnega gospodarstva. Več na [povezavi](#).

Enkratno je stvari uporabljati večkratno

S pobudo **Enkratno je stvari uporabljati večkratno** Zbornica komunalnega gospodarstva poziva vse, da v svoje življenje vnesemo čim več zamisli, kako znova uporabiti odslužene izdelke. S tem preprečujemo tudi nastajanje odpadkov (da še uporabnega ne zavržemo, temveč prodamo, podarimo, odnesemo v Center ponovne uporabe). Cilj pobude je spreminjati naše vedenje in vrednote (»novo ni nujno boljše od starega«). [Seznam centrov ponovne uporabe](#).

Mednarodna konferenca Odgovorno s hrano (WER), 24. oktobra 2017, Prosvetni dom Artiče

Vse sodelujoče v mednarodnem projektu Odgovorno s hrano (WER) vabimo na mednarodno slovensko-hrvaško srečanje, ki bo v **torek, 24. oktobra 2017 ob 10. uri v Prosvetnem domu v Artičah**. Srečanje je namenjeno izmenjavi primerov dobrih praks v Sloveniji in na Hrvaškem, ki jih bodo prisotni mentorji predstavili na stojnicah in z referati. Za vse udeležence bo organiziran [ogled ekološko-biodinamične kmetije Černelič](http://biodinamicnakmetija-cernelic.si/) (<http://biodinamicnakmetija-cernelic.si/>), kjer bodo pripravili tudi brezplačno ekokosilo. [Program Mednarodne konference ER](#).